

[Ladefoged.]

værnet, der har påtaget sig en forøget tjenesteplicht, til rådighed for distriktslederen.

Det vil sikkert volde nogle vanskeligheder her at finde egnede emner til en sådan tjeneste efter behov. Kompagnichefer har jo i reglen deres private erhverv og kan ikke i fredstid stille ubegrænset arbejdskraft til rådighed. Mon man ikke må prøve på at finde en anden løsning? Det, man i høj grad savner ved distrikterne, er en befalingsmand, f. eks. en afskediget officer eller underofficer med fast tilknytning til distriktet og til rådighed for distriktslederen såvel i det daglige arbejde som ved instruktionen ved kompagnierne. Forholdene er jo nu engang således, at så godt som al administration starter og ender ved distriktet. Om denne medhjælper i nogen grad kan erstatte det nuværende kontorhold, tør jeg ikke sige, men det er givet, at distriktslederen må have tid til at komme rundt i sit virkeområde, så de opstillede styrker ikke falder fra hinanden på grund af manglende vejledning. Man skulle jo nødigt komme ind på det princip at spare på skillingen og lade daleren springe; og her drejer det sig om ganske små beløb i forhold til helheden.

Når jeg ofrer en del af min taletid på arbejdet indenfor distriktet og kompagniet, hænger det naturligvis sammen med, at jeg af egen erfaring har lært lidt om, hvor det er, skoen trykker. Indenfor distriktsudvalgene ønsker vi distriktslederens nærværelse ved de møder, hvor optagelse i hjemmeværnet skal godkendes; hans stedkendskab og viden på mangfoldige områder er i høj grad nyttig for distriktsudvalgene, og derfor beder man ham om at overvære disse møder. Men også rundt omkring kaldes der på ham gang på gang, således at meget af tiden går for ham med at fare rundt i distriktet. Derfor ville en aflastning hjemme på kontoret ved en dertil egnede mand have sin store betydning.

Ved behandlingen af dette lovforslag, som i paragraffer giver rammerne for hele hjemmeværnsordningen som et vigtigt led i vort forsvar, kan der sikkert også tolereres betragtninger, der bygger på de erfaringer og opfattelser, som gør sig gældende blandt det menige mandskab og visse af hjemmeværnets befalingsmænd. Det kan naturligvis kun blive spredte synspunkter, som man drøfter dem mand og mand imellem.

Der er lovord, og der er også det modsatte over den nuværende ordning, glæden over, at et lovfæstet hjemmeværn har afløst de frivillige foreninger, er umiskendelig.

Før 1948 betød medlemsskab af hjemmeværnets foreninger ikke blot tid, men også penge. Nu har man fået hjælp til udrustning, uddannelse, ammunition og meget mere, og det økonomiske spiller ikke nu samme rolle for den enkelte som før, selv om der endnu er udgifter forbundet med medlemsskab af hjemmeværnet.

Jeg for mit vedkommende er tilsluttet et landkompagni, hvor man efterhånden er kommet til den opfattelse, at der er stor forskel på landkompagnier og bykompagnier, som udelukkende består af byfolk, og derfor vil det også være svært at opstille normer, der gælder for begge kategorier. Alle landkompagnier — herunder også blandede land- og bykompagnier — har store problemer at tumle med og vanskeligheder med at fastlægge og gennemføre en hensigtsmæssig uddannelse af følgende årsager: 1) Afstandene. — De er væsentlige, og de er store. 2) Manglen på militære instruktører. 3) Manglen på det allernødtørftigste undervisningsmateriel.

Nu skal det billigvis indrømmes, at en region som vor i Nordsjælland ikke er værst stillet på de her nævnte områder; men på områder, hvor der ikke er garnisoner eller lignende og dermed følelig mangel på militære instruktører, er uddannelsen i dag i nogen grad flydende. Det ønsker jeg skal siges her ved denne lejlighed.

Gennem samtaler med jyske hjemmeværnsfolk har jeg fået den opfattelse, at de jyske distrikter er særlig vanskeligt stillet på grund af de store områder, de lange afstande. Der var en enkelt befalingsmand, der så meget sort på det og mente, at der snarest måtte findes udveje, hvis ikke konsekvensen skulle blive et katastrofalt frafald inden udgangen af 1952.

Mandskabet forlanger jo nemlig stadig mere af hjemmeværnets befalingsmænd. Disse er i færd med at køre fast, idet de ved opbygningen af den første uddannelse — der stadig har måttet gentages grundet på tilgangen — har ofret penge og navnlig tid, mere end forsvarligt overfor deres familie og erhverv. Det er derfor i dag uhyre vanskeligt at få en mand, og den rette mand, til at være befalingsmand. Der er masser af eksempler på velegnede befalingsmænd, som er bakked ud og i dag står som menige i hjemmeværnet. Den store lyst og interesse, der af alle udvises for at blive uddannet, har ikke relation til det resultat, der er nået i landkompagnierne og de blandede land- og bykompagnier.

Hvis man går disse folk nærmere på klingen og spørger dem om, hvad der da